

**ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
ПСИХОЛОГІЇ ТА СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ**

**ВИДАТНІ ПОСТАТІ ПСИХОЛОГІЇ:
ІСТОРІЯ, СУЧАСНІСТЬ І ПЕРСПЕКТИВИ**

Матеріали
І всеукраїнської науково-практичної конференції
до дня психолога

21 квітня 2023 р., м. Львів

Рекомендовано до друку вченою радою Навчально-наукового інституту психології та соціального захисту Львівського державного університету безпеки життєдіяльності 20 березня 2023 року, протокол № 4.

Видатні постаті психології: історія, сучасність і перспективи : матеріали I всеукраїнської науково-практичної конференції до дня психолога (21 квітня 2023 р., м. Львів). Львів, 2023. 188 с.

Редакційна колегія: *Сірко Роксолана Іванівна* – начальник кафедри практичної психології та педагогіки Львівського державного університету безпеки життєдіяльності, доктор психологічних наук, доцент (*голова*); *Вдович Світлана Михайлівна* – доцент кафедри практичної психології та педагогіки Львівського державного університету безпеки життєдіяльності, кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник (*упорядник, відповідальний секретар*); *Литвин Андрій Віленович* – професор кафедри практичної психології та педагогіки Львівського державного університету безпеки життєдіяльності, доктор педагогічних наук, професор; *Руденко Лариса Анатоліївна* – професор кафедри практичної психології та педагогіки Львівського державного університету безпеки життєдіяльності, доктор педагогічних наук, професор; *Стельмах Оксана Вячеславівна* – заступник начальника кафедри практичної психології та педагогіки Львівського державного університету безпеки життєдіяльності, кандидат психологічних наук, доцент; *Яремко Роман Ярославович* – викладач кафедри практичної психології та педагогіки Львівського державного університету безпеки життєдіяльності, кандидат психологічних наук.

У збірнику матеріалів конференції представлені досягнення видатних психологів і їх вплив на розвиток цивілізації, розглянуто провідні напрями психології, їх сучасний стан і перспективи, особливості психологічної допомоги в умовах воєнного часу, а також міждисциплінарні аспекти психології.

Рекомендовано для науковців, психологів-практиків і педагогів вищих навчальних закладів, докторантів, аспірантів.

Матеріали подаються в авторській редакції.

Рецензенти:

Мачинська Наталія Ігорівна – доктор педагогічних наук, професор;

Матійків Ірина Миколаївна – кандидат психологічних наук, старший науковий співробітник.

Зміст

Розділ 1

Видатні психологи та їх вплив на розвиток цивілізації

Лариса Руденко, Андрій Литвин

Аксіологічні аспекти духовного розвитку особистості у працях Івана Зязюна 7

Наталія Басій, Мар'яна Коник

Журналістська діяльність Івана Головінського або «Якщо дозволить час, буду далі співпрацювати із «Пластовим шляхом» 11

Оксана Трусевич

Мартін Селігман: теорія оптимізму та теорія щастя 14

Альона Гриньова

Юнг Карл Густав як основоположник однієї з течій глибинної психології 19

Ілона Каравець

Феномен видатного українського психолога Ярослава Цурковського 24

Іванна Милик

Внесок Івана Беґа у сучасну психологічну науку 28

Мар'яна Місюра

Вплив Тімоті Лірі на розвиток цивілізації 32

Христина Тарнопільська, Вероніка Нікітіна

Сергій Максименко та його внесок у сучасну психологію 36

Розділ 2

Провідні напрями психології, їх сучасний стан і перспективи

Роксолана Сірко

Використання чоловічих архетипічних образів у казкотерапії 42

Людмила П'янківська

Сутність психоедукації при наданні першої психологічної допомоги 48

Володимир Слободяник

Психолінгвістичний аналіз поняття «самозбережувальна поведінка» 50

Лілія Бикова, Марія Мартинова

Результати дослідження емпатії в дітей молодшого шкільного віку 54

<i>Ольга Лозинська, Анастасія Свищ</i> Стратегії поведінки в конфлікті як фактор соціально-психологічної адаптації здобувачів вищої освіти	59
<i>Вікторія Боднарчук</i> Професійно важливі якості майбутніх фахівців цивільного захисту в психологічних дослідженнях	62
<i>Юлія Шевелєва</i> Психолінгвістичний аналіз поняття «психічне здоров'я»	66
<i>Світлана Агапова, Роман Яремко</i> Психологічні особливості переживання самотності	70
<i>Анастасія Дерун</i> Трансактний аналіз як провідний напрям в психології: сучасний стан і перспективи розвитку	73
<i>Карина Довгаль, Ігор Коваль</i> Вплив стресу на життєдіяльність людини	76
<i>Тетяна Іванишин</i> Теоретичний аналіз розвитку творчих здібностей у підлітковому віці	79
<i>Софія Калитовська</i> Психологічний вплив засобів масової інформації на соціалізацію підлітків	82
<i>Валентина Міхневич</i> Теоретичний аналіз емоційного вигорання у волонтерів	86
<i>Анастасія Олійник</i> Стрес як психічний стан особистості	88
<i>Марта Панасюк, Андрій Цюприк</i> Соціально-психологічні особливості профілактики девіантної поведінки неповнолітніх	92
<i>Анна Ревера, Ігор Коваль</i> Суїцидальна поведінка та її профілактика	96
Розділ 3	
Психологічна допомога в умовах воєнного часу	
<i>Тетяна Данильченко</i> Особливості надання психологічної допомоги в воєнний час	99

<i>Оксана Мірошниченко</i> Психологічна допомога засудженим в умовах воєнного часу	102
<i>Оксана Стельмах, Олександра Шидула</i> Психологічний супровід внутрішньо переміщених осіб в умовах воєнного стану	107
<i>Юлія Борець</i> Прояви посттравматичного стресового розладу у військовослужбовців	110
<i>Альбіна Стеценко, Тетяна Селюкова</i> Особливості девіантних установок українців під час воєнного конфлікту в Україні	114
<i>Мирослава Чепіль</i> Психологічна підтримка дітей в умовах війни	117
<i>Дар'я Ворона</i> Морально-психологічне забезпечення діяльності військ. Їх методи й основні завдання	120
<i>Єлизавета Комач</i> Синдром провини вцілілого та шляхи його подолання	122
<i>Юлія Пристайко</i> Вплив війни на психічне здоров'я населення	126
<i>Лілія Хмарна</i> Психологічна допомога населенню в умовах воєнного часу	130
<i>Яна Худьо</i> Значення психологічної допомоги в умовах воєнного часу	135

Розділ 4

Міждисциплінарні аспекти психології

<i>Вікторія Аніщенко</i> Розвиток компонентів професійної компетентності офіцерів на основі інтеграційного підходу: психолого-педагогічний аспект ...	138
<i>Галина Брославська</i> Взаємозв'язок математики та психології	142
<i>Світлана Вдович</i> Естетичний компонент – необхідна складова професійного спілкування фахівців сфери «людина – людина»	146

Юлія Дем'яненко, Вікторія Філіпович Професійна рефлексія як умова безперервного розвитку фахівця	149
Сергій Єрмак, Василь Гетта Роль пізнавального інтересу і потреби в пізнавальній діяльності у формуванні в студентів ключових предметних компетентностей	152
Лілія Пилипенко До проблеми формування професійно важливих якостей майбутніх психологів оперативно-рятувальної служби	156
Юлія Скварчило Формування світогляду учнів початкових класів в інноваційному освітньому просторі Нової української школи: психологічний аспект	159
Юліана Бармінова Підготовка дошкільнят до школи. Мотивація до навчання	162
Ірина Куцах Теоретичні аспекти впливу сімейного виховання на самореалізацію в осіб юнацького віку	166
Соломія Подобінська Теоретичні аспекти ролі інформаційно-психологічної війни у формуванні національної ідентичності українців	170
Анастасія Сорока Актуальні проблеми комунікації студентів-першокурсників у роботі над проектом	174
Мар'яна Шостак Розвиток пізнавальної діяльності учнів засобами ігрових технологій на уроках мовно-літературної галузі	178
Наші автори	182

Розділ 2

Провідні напрями психології, їх сучасний стан і перспективи

Роксолана Сірко

ВИКОРИСТАННЯ ЧОЛОВІЧИХ АРХЕТИПІЧНИХ ОБРАЗІВ У КАЗКОТЕРАПІЇ

Які ж чоловічі негативні архетипічні образи присутні у фольклорі народів світу, чи є між ними схожість? Так, у Європі у казках часто зустрічається образ велетня-людожера (казки Ш.Перро «Хлопчик-мізинчик», «Кіт у чоботях», шотландська народна казка «Пірідур», німецька – «Швець та велетень», англійські – «Джек та бобове стебло», «Джек – підкорювач велетнів», французька – «Малюк-хитрун», українська – «Бідний чоловік та його сини»), троля (норвезькі народні казки «Як Пічкур заклався з тролем, хто кого переїсть», «Пан Пер», «Семеро господарів дому», шведська – «Замухришка»), орка (Джован Батіста Базіле «Казка про орка»), чаклуна (українська - «Гуцул, чорнокнижник та цісар», словацька – «Чарівний ліхтар», чеські – «Колдун», «Вугільник і чародій на Радгощі», «Мельничук та три лелеки», норвезька – «Вітробородий», фінська – «Здібний учень», данська – «Дочка колдуна»), чорта (норвезька - «Чорт і староста», польська – «До чого жадібність доводить», словацька – «Швець та чорт», українські - «Жона над чорта», «Баба, чорт і циган», «Чорт-змій та запродані діти»). В Азії часто розповсюджений сюжет боротьби з драконами (китайська – «Золота сопілка), демонами (японська – «Іссумбосі»), велетнями (індійська – «Замориш»).

На слов'янських землях ці антигерої деколи видозмінюються: з'являється образ Коція Безсмертного (російські народні казки - «Казка про Коція Безсмертного, Івана-царевича та Булата-молодця», «Василиса Прекрасна», «Мар'я Моріївна», «Царівна жаба»; українська – «Про Івана Царевича, Маріану і Коція Безсмертного», «Олена Прекрасна») або Коція Міднобородого (польська народна казка «П'ять овечок»), який згодом на українських землях трансформується у Змія (українські казки – «Чорт-змій і запродані діти», «Про князя Коріятовича і жовтого змія Веремія», «Іван Побиван», «Котигорошко», «Кирило

Кожум'яка», давньоруські билини – «Добриня Микитич та Змій Горинич», «Олеша Попович та Тугарин Змій»). Відомі також інші антигерої: Чудо-юдо погане (російська казка «Іван – селянський син і Чудо-юдо»), Соловей-розбійник (билина «Ілля Муромець і Соловей-розбійник»), Ідолище погане (билина «Ілля Муромець та Ідолище погане»), Калин цар (билина «Ілля Муромець та Калин-цар»), Шолудивий Буняк (українська легенда «Як Кожум'яка перемиг Буняка»). Окремо стоять збірні образи ворогів, як от татари, які нападали на українські села та забирали людей у неволю (українська народна казка «Козак Мама-рига», легенди «Як Іван Сірко татар перемиг» та «Козак Мамай», історичні пісні «Пісня про Байду» та «Та, ой, як крикнув же та козак Сірко», українські народні думи «Козак Голота» та «Дума про Остафія Дамкевича»), та чужоземні пани, які пригноблювали людей на завойованих землях (легенда «Як Пинтя передав свою силу Довбушеві»).

Чоловічий збірний інфернальний архетипічний образ умовно можна назвати «чаклуном», куди можливо віднести і чорнокнижника, і Кошця, і Змія, і дракона, і велетня-людожера, і троля, і чорта, оскільки всі ці демонічні персонажі мають спільні риси.

По-перше, всі вони володіють «магічною силою», яка дає їм можливість використовувати свої надприродні здібності як на добро, так і на злі справи. Вони мають надзвичайну силу, яку важко перемогти звичним способом; здатність перевтілюватися у іншу істоту; літати; провидіти майбутнє; зачаровувати; володіють безсмертям. На символічному архетипічному рівні це свідчить про надзвичайну силу, як фізичну, не дарма ж вони велетні, так і психічну, оскільки володіють паранормальними здібностями.

По-друге, в більшості випадків вони володіють скарбами, які відвоює головний герой. Так, дракон охороняє дорогоцінності, «цар Кошцій над златом чахне», чорнокнижник стереже магічні книги з потаємними знаннями, велетні часто є володарями чарівних предметів. На нашу думку, скарби – це символ заборонених чарівних знань, які головний герой отримує внаслідок навчання, хитрощів або боротьби з антигероєм. Так, один з так званих «бродячих» казкових сюжетів – це навчання героя у чорнокнижника – чеська народна казка «Чаклун», датська «Донька колдуна», українська «Гуцул, чорнокнижник та цісар», норвежська «Вітробородий», фінська «Здібний учень». Проте потім учень вступає з у боротьбу з супротивником, захоплює його скарби, користується отриманими знаннями, тобто це своєрідний обряд

ініціації. На символічному рівні це боротьба за владу з сильним дорослим, своєрідна сепарація від батька з метою зайняти його місце, стати «головою роду». І звичайно ж батько владу добровільно не віддає, що ми й спостерігаємо у багатьох міфах світу, як наприклад, Сатурн, який пожирає своїх дітей, тощо.

По-третє, майже всі антигерої викрадають та тримають у полоні молодих дівчат чи жінок. На нашу думку, якщо у відьми одна з основних функцій – це страшилки для малих дітей, щоб уберегти їх від зла, то у чаклуна – це символічна охоронна функція старійшини роду. Отже герої, який хоче одружитися, має спасти наречену та пройти символічне випробування, вступити у двобій, не побоятися пожертвувати собою задля продовження свого роду, взяти на себе відповідальність.

Що стосується чоловічих ініціаційних казок, то вони також пов'язані з боротьбою за виживання, але вже із захистом коханої, сім'ї, родини, народу, де роль головного героя – це перемога над злом: українські казки – «Котигорошко», «Кирило кожум'яка», «Іван Побиван», «Про князя Коріятовича і жовтого змія Веремія»; російські - «Іван-богатир та Білий Полянин», «Іван селянській син та Чудо Юдо», «Сивко-бурко», «За щучим велінням», «Іван царевич та сірий вовк»; данська – «Як Крістофер із Драгегольма троля перехитрив» та «Донька чаклуна», шведська – «Замухришка», чеська – «Золотоволоска», іспанська – «Белья Фльор», французька – «Білий дрізд, кульгавий мул та крисуня із золотим волоссям», індійська – «Замориш», китайська – «Золота сопілка», а також билини «Добриня Микитич та Змій Горинич», «Ілля Муромець та Соловей-розбійник», «Олеша Попович та Тугарин Змій», «Вольга та Микула Селянович». Основне завдання чоловічих ініціаційних казок – це бій з чудовиськом: драконом, змієм, велетнем, тролем, Чудом-юдом, Кощієм. Так, герої борються з ворогом за допомогою сили (Котигорошко, Кирило кожум'яка, Добриня Микитич, Ілля Муромець, Олеша Попович, Микула Селянович, Ян Мейцзи), перемагають злодія хитрістю (Іван Побиван, Крістофер із Драгегольма), проявляють милосердя до ворога та роблять його своїм союзником (Іван-богатир, Замориш), знаходять союзників для спільної боротьби (Замухришка та кляча, Хосе та коник, Іван царевич та сірий вовк, Франсуа та риже лисеня, Ємеля та щука, Їржик та звірі).

Потрібно зазначити, що спочатку казки головний герой зовсім не відповідає загальноприйнятим стандартам сили. Так, його називають Іванко-дурник, Замухришка, Замориш, що на символічному рівні у психологічному плані дає можливість ототожнювати з героєм просту

людину. Цікавим є і той факт, що у деяких казках герой народжується дивним чином: у казці «Золота сопілка» герой виріс з червоної ягідки, у казці «Котигорошко» - з горошини, що, на нашу думку, ще раз підкреслює просте «земне» походження героя.

Перший важливий етап ініціації – це знову ж таки «*вихід із зони комфорту*», як і у жіночих казках, тобто стається щось, що спонукає героя діяти. Доволі часто це буває інфантильна цікавість, коли герой порушує заборону та здійснює щось недозволене. Так, у російській казці «Мар'я Моріївна» Іван-царевич не виконав наказу дружини, заглянув у комору та дав напитися води Коцюю, чим і визволив його; у шведській казці «Замухришка» хлопець не послухався троля та відчинив заборонені двері, чим накликав на себе біду. Це важливий урок – скільки б людину не попереджали, навчитися чогось можна лише на своїх помилках, тому що самотійно їх проживаєш, при цьому важливо проявляти наполегливість у виправленні помилки, оскільки лише той, хто навіть після невдачі не опускає рук та намагається діяти далі, досягає перемоги.

Другим важливим поштовхом, що спонукає героя «вийти із зони комфорту» це напад ворога та необхідність обороняти чи то своє життя, чи то обраницю, чи то родину, чи свою країну, тобто екзистенційна загроза. При цьому у народній творчості є важливий меседж: яким би ти не був чесним, це зовсім не значить, що твій супротивник буде поводитися з тобою відповідно. Так, у китайській казці «Золота сопілка» Ян Мейцзи пошкодував змія та повірив його обіцянці більше не нападати, проте одразу ж був обманутий: «Колодязь копають до самої води, траву косять до самого кореня, – сказала сестра братові, – тож і з драконом треба боротись до кінця. Тільки мертвий дракон людям не страшний».

Другим важливим етапом є «*пошук союзників*», тобто тих осіб, які разом з героєм будуть проходити випробування. Символічно казки підказують, що проявивши доброту, турботу та милосердя можна сформувати команду помічників, які будуть допомагати у скрутну годину. Так, у казці «Білий дрізд, кульгавий мул та красуня з золотим волоссям» Франсуа спас риже лисеня, у казці «Іван царевич та сірій вовк» герой подбав про вовка, у казці «За щучим велінням» Ємеля відпустив щуку, у казці «Сивко-бурко» Іванко-дурник пожалів коника-горбоконику, у казці «Золотоволоска» Іржик допомагав звірям і вони віддячили йому тим самим. Це є важливим уроком – побороти труд-

нощі наодинці важко, проте вмiючи налагоджувати добросердечнi стосунки з оточуючими, можливо отримати допомогу чи пораду, яка знадобиться у екстремальнiй ситуацiї.

Третiй кульмiнацiйний етап – це «випробування», тобто боротьба зi злом, саме тому в казках багато розповiдається про сам поєдинок, при цьому часто пiдкреслюється, що не завжди потрiбно застосовувати силу. Так, у данськiй казцi «Як Крiстофер iз Драгегольма троля перехитрив» та українськiй «Iван Побиван» застосування хитрощiв та вiра у свiй розум допомогли героям побороти сильнiшого за себе супротивника. Навпаки, в українськiй казцi «Котигорошко» герой, який володiє небачуваною силою, розраховує саме на неї, проте чiтко розраховує свої ресурси – перевiряє булаву, тобто готується ретельно до поєдинку та реально оцiнює ворога.

Казки пiдкажують ще один шлях до перемоги: часто герої використовують чудодiйнi знаряддя – золоту сопiлку або флейту, чарiвний моток ниток, меч, лати, щiтку, якi їм дають подорожнi, старшi дiдусi. Це символiчно пiдкреслює звертання про допомогу до старiйшин роду, до життєвого досвiду. Символiчними є i чарiвнi предмети, якими обдаровують головних героїв. Так, моток ниток – це уособлення «дороги долi», розмотувати його означає розплутувати якусь складу справу, коли людина не розгубиться, бо буде триматися за нитку, тобто зможе планувати та керувати своїм життям. Флейта, сопiлка, дудка чи труба, з однiєї сторони – це музичнi iнструменти, за допомогою яких доторкалися до почуттiв людей, з другої – це предмети, якi здавна передавали сигнали про небезпеку, тобто на символiчному рiвнi уособлюють майбутнi загрози, з яким зiштовхнеться герой, та possibilitь покликати допомогу iнших, possibilitь знаходити союзникiв, користуючись емпатiйнiстю та почуттями. Меч, лати та булава – це захист героя, основнi знаряддя для боротьби зi злом, образ агресивної чоловiчої сили. Щiтка, як предмет догляду за собою, асоцiюється з духовним очищенням вiд усього брудного та непотрiбного. Отже, на нашу думку, чарiвнi предмети символiчно пiдкажують моменти, на якi необхідно звернути увагу при важких життєвих випробуваннях: розробити план i напрямок боротьби (моток ниток), потурбуватися про possibilitь залучення допомоги iнших (сопiлка), подбати про власний захист (меч, лати, булава) та вiднайти психiчнi ресурси, очистившись вiд страхiв та негативу (щiтка).

Проте є ще один важливий урок у казках – це втримання перемоги. Коли герой досягає успiху, йому часто заздрять i знаходяться люди, якi

хочуть заволодіти його добром та вбити героя: наприклад, Котигорошка зраджують близькі друзі, Івана-царевича вбивають брати. Основний меседж – це навчитися утримувати успіх та розбиратися в людях, розуміти їх скриті мотиви, щоб захищати свої досягнення у житті. Якщо на етапі пошуку союзників важливими характеристиками героя є доброта, то тут уже важливим виступає певна ступінь агресивності, яка дає можливість «встановлювати кордони».

Можна зробити висновок, що основне завдання яких ініціаційних чоловічих казок – це подолання екзистенційної загрози та адаптація до нового дорослого життя. Перший етап – це «вихід із зони комфорту» - пов'язаний з необхідністю сепарації від батьків (вигнання з дому, загроза з боку оточуючих), при цьому лише залишившись наодинці зі своїми проблемами, людина буде намагатися знайти вихід з кризи. Другий етап – «пошук союзників» - передбачає формування навичок взаємодії з оточуючими на основі емпатійності, співпереживання, співчуття; вміння прислуховуватися до порад інших, проте самостійно приймати важливі життєві рішення та нести за них відповідальність. Третій кульмінаційний етап – «випробування» - це символічна боротьба з відьмою чи бій з драконом, тобто стосується набуття та використання поведінкових патернів виживання у стресових ситуаціях, де важливим є реальна оцінка власних ресурсів, використання сили та хитрощів для боротьби з супротивником, залучення соціальної підтримки.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бабай – проект, присвячений «темному» мистецтву. URL: <https://babai.co.ua/articles/bila-dama-boginya-berta-pani-khurdelitsya-ta-inshi-zimovi-geroini>).
2. Зинкевич-Евстигнеева Т. Д. Он и она. Тайный шифр сказки отношений. URL: http://loveread.ec/read_book.php?id=45834&p=1
3. Уланов Э., Уланов Б. Ведьма и Клоун. Два архетипа человеческой сексуальности. Часть 1. Москва: «Касталия», 2019. 384 с.

Наші автори

Агапова Світлана – студентка Навчально-наукового інституту психології та соціального захисту Львівського державного університету безпеки життєдіяльності

Аніщенко Вікторія – професор кафедри педагогіки та гуманітарних дисциплін Академії Державної пенітенціарної служби, доктор педагогічних наук, професор

Бармінова Юліана – студентка Навчально-наукового інституту психології та соціального захисту Львівського державного університету безпеки життєдіяльності

Басій Наталія – кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри маркетингу Львівського торговельно-економічного університету

Бикова Лілія – викладачка кафедри практичної психології та педагогіки Навчально-наукового інституту психології та соціального захисту Львівського державного університету безпеки життєдіяльності

Боднарчук Вікторія – ад'юнкт кафедри практичної психології та педагогіки Навчально-наукового інституту психології та соціального захисту Львівського державного університету безпеки життєдіяльності

Борець Юлія – доцент кафедри психології Академії Державної пенітенціарної служби, кандидат психологічних наук

Брославська Галина – доцент кафедри математики та фізики Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради, кандидат педагогічних наук, доцент

Вдович Світлана – доцент кафедри практичної психології та педагогіки Навчально-наукового інституту психології та соціального захисту Львівського державного університету безпеки життєдіяльності, кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник

Ворона Дар'я – курсантка факультету підготовки фахівців для органів досудового розслідування Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Гетта Василь – професор кафедри технологічної освіти та інформатики Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка, кандидат педагогічних наук, професор

Гриньова Альона – студентка Навчально-наукового інституту психології та соціального захисту Львівського державного університету безпеки життєдіяльності

Данильченко Тетяна – професор кафедри психології Академії Державної пенітенціарної служби, доктор психологічних наук, професор

Дем'яненко Юлія – доцент кафедри психології Академії Державної пенітенціарної служби, кандидат психологічних наук, доцент

Дерун Анастасія – студентка Навчально-наукового інституту психології та соціального захисту Львівського державного університету безпеки життєдіяльності

Довгаль Карина – курсантка Навчально-наукового інституту психології та соціального захисту Львівського державного університету безпеки життєдіяльності

Єрмак Сергій – доцент кафедри психології Академії Державної пенітенціарної служби, кандидат педагогічних наук, доцент

Іванишин Тетяна – студентка Навчально-наукового інституту психології та соціального захисту Львівського державного університету безпеки життєдіяльності

Калитовська Софія – курсантка Навчально-наукового інституту психології та соціального захисту Львівського державного університету безпеки життєдіяльності

Каравець Ілона – студентка Навчально-наукового інституту психології та соціального захисту Львівського державного університету безпеки життєдіяльності

Коваль Ігор – заступник начальника відділу виховної, соціально-гуманітарної роботи та психологічного забезпечення Львівського державного університету безпеки життєдіяльності, кандидат педагогічних наук

Комач Єлизавета – студентка Навчально-наукового інституту психології та соціального захисту Львівського державного університету безпеки життєдіяльності

Коник Мар'яна – кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент кафедри маркетингу Львівського торговельно-економічного університету

Куцах Ірина – студентка Навчально-наукового інституту психології та соціального захисту Львівського державного університету безпеки життєдіяльності

Литвин Андрій – професор кафедри практичної психології та педагогіки Навчально-наукового інституту психології та соціального захисту Львівського державного університету безпеки життєдіяльності, доктор педагогічних наук, професор

Лозинська Ольга – викладачка кафедри практичної психології та педагогіки Навчально-наукового інституту психології та соціального захисту Львівського державного університету безпеки життєдіяльності

Місюра Мар'яна – студентка Навчально-наукового інституту психології та соціального захисту Львівського державного університету безпеки життєдіяльності

Мартінова Марія – студентка Навчально-наукового інституту психології та соціального захисту Львівського державного університету безпеки життєдіяльності

Милик Іванна – студентка Навчально-наукового інституту психології та соціального захисту Львівського державного університету безпеки життєдіяльності

Мірошниченко Оксана – начальник кафедри психології Академії Державної пенітенціарної служби, кандидат психологічних наук, доцент

Міхневич Валентина – студентка Навчально-наукового інституту психології та соціального захисту Львівського державного університету безпеки життєдіяльності

Нікітіна Вероніка – студентка Навчально-наукового інституту психології та соціального захисту Львівського державного університету безпеки життєдіяльності

Олійник Анастасія – студентка Навчально-наукового інституту психології та соціального захисту Львівського державного університету безпеки життєдіяльності

Панасюк Марта – студентка Навчально-наукового інституту психології та соціального захисту Львівського державного університету безпеки життєдіяльності

Пилипенко Лілія – викладачка кафедри практичної психології та педагогіки Навчально-наукового інституту психології та соціального захисту Львівського державного університету безпеки життєдіяльності

Подобінська Соломія – студентка Навчально-наукового інституту психології та соціального захисту Львівського державного університету безпеки життєдіяльності

Пристайко Юлія – студентка Навчально-наукового інституту психології та соціального захисту Львівського державного університету безпеки життєдіяльності

П'янківська Людмила – старший науковий співробітник науково-дослідної лабораторії психологічного забезпечення Державного науково-дослідного інституту МВС України, кандидат психологічних наук

Ревера Анна – курсантка Навчально-наукового інституту психології та соціального захисту Львівського державного університету безпеки життєдіяльності

Руденко Лариса – професор кафедри практичної психології та педагогіки Навчально-наукового інституту психології та соціального захисту Львівського державного університету безпеки життєдіяльності, доктор педагогічних наук, професор

Свищ Анастасія – студентка Навчально-наукового інституту психології та соціального захисту Львівського державного університету безпеки життєдіяльності

Селюкова Тетяна – викладачка кафедри психології діяльності в особливих умовах Національного університету цивільного захисту України

Сірко Роксолана – начальник кафедри практичної психології та педагогіки Навчально-наукового інституту психології та соціального захисту Львівського державного університету безпеки життєдіяльності, доктор психологічних наук, доцент, полковник служби цивільного захисту

Скварчило Юлія – здобувачка вищої освіти магістерського рівня факультету педагогічної освіти Львівського національного університету імені Івана Франка

Слободяник Володимир – Начальник інституту післядипломної освіти Львівського державного університету безпеки життєдіяльності), кандидат психологічних наук, доцент, полковник служби цивільного захисту

Сорока Анастасія – студентка Навчально-наукового інституту цивільного захисту Львівського державного університету безпеки життєдіяльності

Стельмах Оксана – заступник начальника кафедри практичної психології та педагогіки Навчально-наукового інституту психології та соціального захисту Львівського державного університету безпеки життєдіяльності, кандидат психологічних наук, доцент

Стеценко Альбіна – здобувачка вищої освіти соціально-психологічного факультету Національного університету цивільного захисту України

Тарнопільська Христина – студентка Навчально-наукового інституту психології та соціального захисту Львівського державного університету безпеки життєдіяльності

Трусевич Оксана – доцент кафедри прикладної математики і механіки Навчально-наукового інституту цивільного захисту Львівського державного університету безпеки життєдіяльності, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Філіпович Вікторія – доцент кафедри креативних індустрій та соціальних інновацій Навчально-наукового інституту права і соціальних технологій Національного університету «Чернігівська політехніка», кандидат психологічних наук

Хмарна Лілія – курсантка Навчально-наукового інституту психології та соціального захисту Львівського державного університету безпеки життєдіяльності

Худьо Яна – студентка Навчально-наукового інституту психології та соціального захисту Львівського державного університету безпеки життєдіяльності

Цюприк Андрій – завідувач кафедри соціальної роботи, управління та суспільних наук Навчально-наукового інституту психології та соціального захисту Львівського державного університету безпеки життєдіяльності, доктор педагогічних наук, доцент

Чепіль Мирослава – здобувачка вищої освіти магістерського рівня факультету педагогічної освіти Львівського національного університету імені Івана Франка

Шевелєва Юлія – аспірант Національного університету цивільного захисту України

Шикула Олександра – доцент кафедри філософії, соціології та культурології Національного лісотехнічного університету України, кандидат філософських наук

Шостак Мар'яна – студентка факультету педагогічної освіти Львівського національного університету імені Івана Франка

Яремко Роман – викладач кафедри практичної психології та педагогіки Навчально-наукового інституту психології та соціального захисту Львівського державного університету безпеки життєдіяльності, кандидат психологічних наук

Наукове видання

**ВИДАТНІ ПОСТАТІ ПСИХОЛОГІЇ:
ІСТОРІЯ, СУЧАСНІСТЬ І ПЕРСПЕКТИВИ**

Матеріали
VIII регіонального наукового семінару

Верстка – С. М. Вдович

